

Bruxelles, 10 decembrie 2018
(OR. en)

15384/18

AGRI 632
ENV 880
FORETS 51
PROCIV 89
JUR 596
DEVGEN 234
RELEX 1073
UD 323
PROBA 32
FAO 55

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	7 decembrie 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2018) 811 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Progresele înregistrate în implementarea strategiei UE pentru păduri „O nouă strategie a UE pentru păduri: în beneficiul pădurilor și al sectorului forestier”

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2018) 811 final.

Anexă: COM(2018) 811 final

Bruxelles, 7.12.2018
COM(2018) 811 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Progresele înregistrate în implementarea strategiei UE pentru păduri

„O nouă strategie a UE pentru păduri: în beneficiul pădurilor și al sectorului forestier”

Introducere: Strategia UE pentru păduri

În 2013, Comunicarea „O nouă strategie forestieră: pentru păduri și sectorul forestier”¹ („strategia”) a stabilit un nou cadru al UE pentru coordonarea și asigurarea coerenței politicilor din domeniul forestier și pentru sporirea contribuției pădurilor și a sectorului forestier la obiectivele UE. Principiile sale directe sunt gestionarea durabilă a pădurilor (SFM), rolul multifuncțional al pădurilor, utilizarea eficientă a resurselor și responsabilitatea față de păduri la nivel mondial.

Strategia prevede asumarea unui angajament de către Comisie, statele membre și părțile interesate relevante de a colabora în sensul promovării unei viziuni comune și a unei planificări și implementări coerente a politicilor în domeniul forestier. Strategia stabilește două obiective-cheie pentru 2020: (i) garantarea faptului că toate pădurile din UE sunt administrate conform principiilor gestionării durabile a pădurilor și (ii) sporirea contribuției UE la promovarea gestionării durabile a pădurilor și la reducerea despăduririlor la nivel mondial. Ambele vizează cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile, oferind o abordare holistică a politicii forestiere și a gestionării pădurilor.

Strategia abordează opt domenii prioritare conexe, cuprinzând principalele politici-cheie și aspecte relevante pentru gestionarea pădurilor, pentru sectorul forestier, precum și pentru societate. O serie de „orientări strategice” în cadrul fiecărui domeniu prioritar furnizează indicații cu privire la cel mai bun mod în care Comisia sau statele membre ar putea aborda prioritățile.

Consiliul² și Parlamentul European³, sprijinite de Comitetul Economic și Social European⁴ și de Comitetul Regiunilor⁵, au salutat strategia. Ca răspuns la solicitările lor, Comisia a elaborat un plan multianual de punere în aplicare⁶ (Forest-MAP), în colaborare cu Comitetul forestier permanent și cu platformele părților interesate identificate în cadrul Strategiei, care definește acțiunile concrete, actorii, precum și calendarul activităților pentru perioada 2015-2020.

¹ COM(2013) 659.

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/142685.pdf

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0109+0+DOC+PDF+V0//RO>

⁴ JO C 451, 16.12.2014, p. 127–133.

⁵ JO C 126, 26.4.2014, p. 3–7.

⁶ SWD(2015) 164.

Procesul de reexaminare

În strategie era prevăzută o reexaminare până în 2018 pentru a se evalua progresul înregistrat în implementarea sa. Forest-MAP, care enumera prioritățile de lucru ale Comisiei până în 2017, preciza că această reexaminare va contribui la stabilirea priorităților pentru perioada 2018-2020. În plus, Consiliul a invitat „Comisia să prezinte Consiliului rapoarte privind concluziile acestei examinări și să își prezinte recomandările (...) până în 2018”.

Reexaminarea s-a bazat pe diverse surse de dovezi, printre care rezultatele evaluărilor oficiale ale politicii și rapoartele și publicațiile UE, completate de un studiu specific⁷.

Opt domenii prioritare - Rezumat privind progresele înregistrate

Până în prezent, strategia a sprijinit și a ghidat un număr mare de activități desfășurate de Comisie, de statele membre și de părțile interesate publice și private. Majoritatea acțiunilor derulate în cadrul Forest-MAP, în toate cele opt domenii prioritare, au fost puse în aplicare în forma prevăzută: aproximativ 30 % au fost complet finalizate, iar unele sunt parțial puse în aplicare; 45 % sunt activități în derulare. Aproximativ 10 % din activități nu au fost încă inițiate, iar câteva înregistrează întârzieri.

Progresele înregistrate în fiecare domeniu prioritar pot fi rezumate după cum urmează:

Sprijinirea comunităților rurale și urbane

Politica de dezvoltare rurală din cadrul politicii agricole comune (PAC) continuă să fie principala sursă de sprijin pentru protecția și gestionarea durabilă a pădurilor din UE. Pentru perioada de programare 2014-2020, 24 de state membre au planificat măsuri în sectorul forestier, și anume 90 % din programele de dezvoltare rurală (PDR), angajând o sumă de 8,2 miliarde EUR din totalul cheltuielilor publice. Patru state membre au abordat propriile nevoi în sectorul forestier prin intermediul ajutoarelor de stat⁸.

Cu ajutorul măsurilor din sectorul forestier, statele membre susțin pădurile multifuncționale și SFM, statele membre combinând aceste măsuri cu măsuri de dezvoltare rurală (de exemplu, servicii de consiliere, formare, investiții, cooperare) pentru a răspunde nevoilor regionale specifice. Extinderea pădurilor este sprijinită prin împădurire, precum și prin înființarea de sisteme agroforestiere și reînnoirea lor⁹. Printre măsurile suplimentare care sprijină

⁷ Studiu privind progresul înregistrat în implementarea strategiei UE pentru păduri.

⁸ De exemplu, în Germania, cele mai multe landuri sprijină sectorul forestier prin măsuri de dezvoltare rurală, iar trei landuri oferă sprijin prin intermediul ajutoarelor de stat.

⁹ Obiectiv de împădurire: > 300 000 ha; Obiectiv agroforestier: > 80 000 ha.

gestionarea durabilă a pădurilor se numără: prevenirea incendiilor și a dezastrelor naturale (peste 20 % din cheltuielile planificate); restaurarea după deteriorare; investiții pentru adaptarea la schimbările climatice și furnizarea de servicii de mediu sau de agrement, precum și compensații pentru angajamentele Natura 2000 și angajamente voluntare. Mai mult, dezvoltarea rurală sprijină investițiile pentru sporirea valorii economice a pădurilor și a prelucrării preindustriale a lemnului.

Scopul măsurilor din sectorul forestier este nu doar de a spori contribuția SFM la îndeplinirea obiectivelor politicii UE, ci și de a genera beneficii pentru sectorul forestier, de a sprijini dezvoltarea rurală și de a promova furnizarea de bunuri și servicii în concordanță cu politicile-cheie în materie de mediu și schimbări climatice. Domeniul de aplicare al acestor măsuri răspunde în mod suficient nevoilor societale și sectoriale esențiale¹⁰.

Adoptarea anumitor măsuri (de exemplu, agroforestiere, Natura 2000) nu a dus până acum la obținerea rezultatelor așteptate. Mai multe schimburi și o promovare mai intensă a bunelor practici în și între statele membre ar putea contribui la abordarea eventualilor factori limitativi, care sunt adesea atribuiți sarcinii administrative sau regimului de proprietate forestieră. Deoarece prevede mai multă subsidiaritate și o flexibilitate sporită, propunerea privind PAC pentru perioada 2021-2027¹¹ ar trebui să ofere statelor membre noi posibilități de elaborare a unor măsuri care, prin proceduri administrative mai simple, să răspundă mai bine nevoilor și priorităților locale. Rezultatele evaluării în curs a normelor privind ajutoarele de stat pentru perioada 2014-2020 vor contribui la revizuirea orientărilor privind ajutoarele de stat.

Interacțiunea pădurilor și a copacilor cu zonele urbane și periurbane și înțelegerea rolului lor în aceste comunități necesită din ce în ce mai multă atenție.

Încurajarea competitivității și a sustenabilității industriilor forestiere ale UE, precum și a bioenergiei și a bioeconomiei în ansamblul ei

Industria forestieră din UE prelucrează o gamă largă de materiale și produse în mod durabil și eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor¹². Documentul „O imagine de ansamblu a industriilor UE bazate pe sectorul forestier”, care a însoțit strategia, a identificat provocările cu care se confruntă aceste sectoare și acțiunile care trebuie întreprinse¹³. În 2015, lanțurile valorice extinse ale industriilor forestiere au susținut 3,6 milioane de locuri de

¹⁰ Evaluarea măsurilor din sectorul forestier în cadrul dezvoltării rurale.

¹¹ COM(2018) 392 final.

¹² De exemplu, pentru: construcții, amenajări, tipărire, ambalare, produse de igienă, aditivi alimentari și, din ce în ce mai mult, produse textile, substanțe chimice, produse farmaceutice, materiale plastice, compozite pentru imprimare 3D și biocombustibili.

¹³ SWD(2013) 343.

muncă, cifra de afaceri a economiei verzi¹⁴, care înlocuiește materialele de origine fosilă, fiind de 640 de miliarde EUR (valoare adăugată de 200 de miliarde EUR). Într-un sector forestier orientat spre viitor, strategia promovează nu doar un mod durabil și eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor de a mobiliza și a utiliza biomasa forestieră, ci și dezvoltarea bioeconomiei, accesul pe piețele naționale și internaționale și îmbunătățirea activității de cercetare și inovare.

Studiile sectoriale au contribuit la consolidarea competitivității și a sustenabilității, inclusiv: disponibilitatea lemnului și competitivitatea la nivel mondial¹⁵; o evaluare cumulativă a costurilor pe care le implică legislația UE referitoare la industriile forestiere¹⁶; analize despre informarea consumatorilor cu privire la mobilier¹⁷ și utilizarea „în cascadă” a lemnului¹⁸ (ca o contribuție la ghidul de bune practici¹⁹ al planului de acțiune pentru economia circulară²⁰). Unele state membre promovează acțiuni de stimulare a dezvoltării produselor forestiere pe piețele naționale, de exemplu în construcții. În paralel, UE a lansat un plan general privind competențele²¹ pentru sectorul construcțiilor și pentru sectoarele industriilor forestiere.

Pe plan internațional, s-au înregistrat progrese în privința acordurilor comerciale bilaterale, în special cu Canada și Japonia, în sectoarele relevante, și cu Ucraina în ceea ce privește promovarea SFM²².

Au avut loc progrese semnificative în aplicarea programelor-cadru PC7²³ și Orizont 2020²⁴ ale UE, cu sprijinul PEI privind materiile prime²⁵. Platforma tehnologică din sectorul forestier (FTP)²⁶ permite o cooperare consolidată pentru inovare. Parteneriatele public-privat cu privire la bioproduse²⁷ facilitează comercializarea acestor produse pentru diverse utilizări, de exemplu pentru noile tehnologii bazate pe fibre, pentru biocompozite, pentru bioetanol și pentru biomotorină.

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/basics/green-economy/index_en.htm

¹⁵ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/10017/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

¹⁶ https://ec.europa.eu/growth/content/study-assessment-cumulative-cost-impact-specified-eu-legislation-and-policies-eu-forest-0_en

¹⁷ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7572/attachments/1/translations>

¹⁸ https://ec.europa.eu/growth/content/study-optimised-cascading-use-wood-0_en

¹⁹ Urmează a se publica înainte de sfârșitul anului 2018.

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0614>

²¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=ro>

²² În cadrul zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare UE-Ucraina.

²³ https://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm

²⁴ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

²⁵ https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy_en

²⁶ <http://www.forestplatform.org/#/>

²⁷ Întreprinderea comună pentru bioindustrii din cadrul Orizont 2020 (<https://www.bbi-europe.eu/>)

Reformarea convenită a Directivei privind energia din surse regenerabile²⁸ include noi criterii de sustenabilitate privind biomasa forestieră utilizată pentru producția de bioenergie. Aceste criterii, precum și activitatea aflată în curs care vizează sustenabilitatea produselor forestiere, se bazează pe activitatea Comitetului forestier permanent referitoare la criteriile și indicatorii SFM²⁹. Odată ce vor deveni pe deplin operaționale³⁰, vor sprijini SFM atât în UE, cât și în afara acesteia.

Un grup de reflecție PEI AGRI³¹ a abordat, de asemenea, modalități de îmbunătățire a mobilizării durabile a biomasei din pădurile UE. Strategia revizuită a UE privind bioeconomia³² ar trebui să contribuie la aplicarea în practică a inovării și la sporirea rolului biomasei forestiere în înlocuirea materialelor și produselor neregenerabile, cu protejarea, în același timp, a mediului și cu asigurarea caracterului circular.

Pădurile în contextul schimbărilor climatice

Strategia promovează practicile de gestionare a pădurilor în cadrul politicilor naționale pentru reducerea emisiilor, sechestrarea CO₂ și dezvoltarea capacității de rezistență a pădurilor, prin utilizarea fondurilor UE și a celor mai bune cunoștințe.

Instrumentele de politică în vigoare ale UE asigură contribuția pădurilor la adaptarea la schimbările climatice (Strategia UE privind adaptarea³³) și la atenuarea efectelor acestora (Regulamentul LULUCF³⁴). Raportarea privind LULUCF în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice a generat progrese semnificative în ceea ce privește realizarea potențialului de atenuare al pădurilor din UE, îmbunătățind înțelegerea relației dintre climă și păduri și încurajând acțiunile de pe agendele politice ale statelor membre. Regulamentul LULUCF subliniază rolul pădurilor și al lemnului în ceea ce privește reducerea emisiilor și sechestrarea carbonului, susținând în continuare SFM. În ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, 25 de state membre dispun de strategii de adaptare la nivel național sau sectorial; în majoritatea acestora, pădurile sunt o prioritate³⁵.

UE a oferit un sprijin financiar și instituțional semnificativ pentru combaterea incendiilor forestiere și a altor dezastre, inclusiv prin intermediul PAC, al fondurilor structurale și de investiții europene, al fondurilor de cercetare și al fondurilor LIFE. Mecanismul de protecție

²⁸ A se vedea acordul provizoriu încheiat în iunie 2018: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10308-2018-INIT/en/pdf>

²⁹ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/publications/pdf/sfcci-report_en.pdf

³⁰ Comisia va stabili orientări operaționale până în ianuarie 2021.

³¹ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/focus-groups/sustainable-mobilisation-forest-biomass>

³² COM/2018/673.

³³ COM(2013) 216.

³⁴ Regulamentul (UE) 2018/841.

³⁵ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

civilă al UE sprijină acțiunile de prevenire a incendiilor forestiere prin evaluări ale riscurilor, planuri de gestionare, sisteme de avertizare timpurie și de alertă și programe de sensibilizare. Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC) monitorizează riscul și incidența incendiilor forestiere pentru a se oferi un răspuns coordonat și rapid, cu ajutorul Sistemului european de informare privind incendiile forestiere (EFFIS). În urma fenomenelor extreme recente, o propunere de consolidare a mecanismului de protecție civilă al UE³⁶ vizează consolidarea mijloacelor coordonate de UE pentru combaterea incendiilor și punerea unui accent mai puternic pe prevenire și pregătire, contribuind la intensificarea interacțiunii dintre adaptare și protecția civilă.

Experiența suplimentară și schimburile de bune practici în ceea ce privește planificarea, punerea în aplicare și monitorizarea acțiunilor de atenuare și adaptare și a sinergiilor acestora ar sprijini sustenabilitatea pe termen lung a pădurilor și ar asigura sechestrarea carbonului de către păduri.

Protejarea pădurilor și ameliorarea serviciilor ecosistemice

Strategia favorizează abordările preventive pentru a asigura furnizarea de servicii ecosistemice de către păduri și contribuția pădurilor la biodiversitate; în acest sens, strategia subliniază potențialul planurilor de gestionare a pădurilor sau al unor instrumente echivalente de a livra bunuri și servicii în mod echilibrat. Strategia invită statele membre și Comisia să pună în aplicare Directivele „Habitat” și „Păsări” și strategia UE privind biodiversitatea, să dezvolte modalități de valorificare a serviciilor ecosistemice și să utilizeze fondurile UE pentru protejarea capitalului natural al pădurilor.

Inițiativa privind cartografierea, evaluarea și valorificarea serviciilor ecosistemice (MAES)³⁷ a înregistrat progrese, inclusiv prin elaborarea unui proiect-pilot în sectorul forestier și a unui sistem de contabilizare a capitalului natural al UE (INCA)³⁸. Fondurile UE integrează din ce în ce mai multe posibilități de sprijinire a furnizării de servicii ecosistemice forestiere. Dovezile cu privire la modul în care SFM sprijină politici precum Directiva-cadru privind apa a UE sunt limitate, însă UE a susținut cercetările în acest domeniu: de exemplu, un proiect privind furnizarea serviciilor legate de apă³⁹ poate oferi mai multe lămuriri pentru a sprijini elaborarea și punerea în aplicare a politicilor.

³⁶ „RescEU: un nou sistem european de gestionare a dezastrelor naturale”, care urmează să fie adoptat în 2018.

³⁷ http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/ecosystem_assessment/index_en.htm

³⁸ http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/index_en.htm

³⁹ http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA15206

Instrumentele UE de combatere a dăunătorilor au fost consolidate prin noul Regulament privind sănătatea plantelor⁴⁰ și prin Regulamentul privind speciile alogene invazive⁴¹, îmbunătățindu-se protecția pădurilor și a plantelor la nivelul UE.

Comisia a publicat *Ghidul privind Natura 2000 și pădurile*⁴², rezultat al eforturilor comune ale unor părți interesate foarte diverse. Integrarea biodiversității în planurile de gestionare a pădurilor a înregistrat progrese. Statele membre și proprietarii și administratorii de păduri utilizează finanțarea prin programe de dezvoltare rurală și LIFE pentru a sprijini punerea în aplicare a propriilor angajamente, iar unele/unii au promovat inițiative pentru protejarea și promovarea resurselor genetice forestiere.

În ciuda acțiunilor întreprinse până în prezent, punerea în aplicare a politicii UE în domeniul biodiversității constituie în continuare o provocare majoră. Rapoartele privind conservarea habitatelor și speciilor forestiere nu relevă nicio îmbunătățire până acum. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida rolul planurilor de gestionare a pădurilor în îndeplinirea obiectivelor privind biodiversitatea și pentru a sprijini furnizarea de servicii ecosistemice. Finalizarea lucrărilor în desfășurare în cadrul MAES și cercetarea privind instrumentele și metodele de gestionare a serviciilor ecosistemice forestiere și recompensarea lor financiară ar trebui să ofere noi perspective în acest domeniu.

Ce păduri avem și cum se schimbă ele?

Strategia vizează consolidarea bazei de cunoștințe pentru a aborda provocările pentru păduri și sectorul forestier, prin consolidarea cooperării și coordonării în vederea dezvoltării Sistemului de informații în domeniul forestier al Europei (*Forest Information System for Europe* - FISE) ca punct de referință pentru date și informații privind pădurile și silvicultura în Europa, în strânsă legătură cu alte sisteme de date și informații, și prin armonizarea datelor la nivelul UE.

Un prototip FISE se află încă în curs de dezvoltare. Unele sisteme informaționale constitutive relevante sunt operaționale și actualizate, de exemplu EFFIS (privind incendiile forestiere) sau FOREMATIS (privind materialul forestier de reproducere). Se lucrează la armonizarea datelor privind pădurile, printre altele pentru a contribui la procesele internaționale, cum ar fi colectarea datelor pentru indicatorii SFM Forest Europe.

Înființarea FISE necesită în continuare eforturi semnificative pentru dezvoltarea sistemului, colectarea și armonizarea datelor și integrarea resurselor din surse existente (de exemplu,

⁴⁰ Regulamentul (UE) 2016/2031.

⁴¹ Regulamentul (UE) 1143/2014.

⁴² <https://ec.europa.eu/agriculture/forest/publications>

EFFIS, Climate-ADAPT⁴³) sau din surse potențiale viitoare (de exemplu, DIABOLO, MAES).

Produse forestiere noi și inovatoare și cu valoare adăugată

Strategia propune o agendă ambițioasă în domeniul cercetării și inovării (C&I), care vizează îmbunătățirea sustenabilității sectorului și dezvoltarea de produse și procese inovatoare, prin intermediul Orizont 2020, PEI privind materiile prime, PEI AGRI⁴⁴, SCAR⁴⁵, structura de guvernanta a pădurilor și alte foruri relevante ale UE, precum și coordonarea și diseminarea bunelor practici.

Din 2007 și până în prezent, programele de cercetare finanțate de UE au susținut sectorul forestier cu aproximativ 500⁴⁶ de proiecte⁴⁷. Se preconizează că Orizont 2020 va depăși suma totală de peste 500 de milioane EUR cheltuită pentru cercetare în sectorul forestier pe parcursul PC7. Fondurile de inovare din partea FEDR completează această sumă, deoarece multe regiuni din UE au selectat priorități în materie de silvicultură în cadrul strategiilor lor de specializare inteligentă. PEI AGRI și PEI privind materiile prime conectează domeniul forestier cu cercetările relevante în ceea ce privește: agrosilvicultura; mobilizarea sustenabilă a biomasei forestiere; abordarea schimbărilor climatice și a problemelor de mediu; și lanțurile valorice.

Programele PC7 ERA-NET FORESTERRA, SUMFOREST și WoodWisdom au susținut aproximativ 70 de proiecte (85 de milioane EUR) din surse UE și naționale. ForestValue⁴⁸, programul ERA-NET Orizont 2020 în curs, care sprijină tranziția spre bioeconomie, implică 17 țări și a mobilizat fonduri naționale și europene în cuantum de 20 de milioane EUR. Grupul de lucru strategic privind cercetarea și inovarea în domeniul forestier din cadrul SCAR⁴⁹ a susținut coordonarea, studii privind domeniul de aplicare și rezultatele cercetării finanțate de UE, precum și activități de informare la nivelul altor foruri.

Un cadru consolidat pentru diseminarea rezultatelor proiectului ar fi benefic pentru definirea agendelor de cercetare și a relațiilor dintre cercetare și PEI. O capitalizare puternică a inovării de-a lungul lanțurilor valorice ar contribui la sprijinirea competitivității sectorului forestier.

⁴³ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/about>

⁴⁵ Comitetul permanent privind cercetarea agricolă (<https://scar-europe.org/>).

⁴⁶ Bazele de date UE CORDIS & ERA-NET cuprind (10/2018) 273 de proiecte finanțate prin PC7 (aproximativ 514 milioane EUR) și 214 proiecte Orizont 2020 (aproximativ 388 de milioane EUR).

⁴⁷ https://scar-europe.org/images/FOREST/Documents/SWG_forestry_study-v2.pdf

⁴⁸ <https://forestvalue.org/>

⁴⁹ Programul SCAR SWG Forest promovează cercetarea și cooperarea la nivel transnațional privind adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora, competitivitatea la nivel de sector și furnizarea de servicii ecosistemice.

Orizont 2020 promovează proiecte care să valorifice rezultatele proiectelor finalizate, însă consecințele acestor activități nu s-au materializat încă.

Colaborarea în scopul gestionării coerente și a înțelegerii mai bune a pădurilor noastre

Coordonarea, cooperarea și comunicarea sunt necesare pentru a echilibra diversele obiective și abordări de politică sectorială. Strategia urmărește să consolideze guvernanta și comunicarea, în special cu ajutorul Comitetului forestier permanent (SFC), al Grupului de dialog civil pentru păduri și lemnul de plută (CDG-FC) și al Grupului de experți pentru industriile forestiere și aspecte sectoriale conexe.

Comitetul forestier permanent continuă să fie principalul forum de discuții privind aspectele legate de păduri și domeniul forestier la nivelul UE, precum și privind punerea în aplicare a strategiei. Sesiunile sale de informare și de dezbatere cu privire la toate inițiativele politice relevante ale UE se bazează pe programe de lucru anuale care se întemeiază pe și sunt conforme cu Forest-MAP. Comitetul forestier permanent a emis avize⁵⁰ și rapoarte²⁹ care au fost transmise factorilor de decizie relevanți. În cadrul Comitetului forestier permanent, statele membre își împărtășesc experiențele, inițiativele, cunoștințele și sfaturile. Comitetul forestier permanent organizează ocazional reuniuni cu părțile interesate (Grupul de dialog civil pentru păduri și lemnul de plută) și cu grupurile de experți la nivel sectorial (de exemplu, pe tema biodiversității).

Grupul de dialog civil pentru păduri și lemnul de plută se reunește de două ori pe an și are statut de observator în cadrul Comitetului forestier permanent. Grupul de dialog civil pentru păduri și lemnul de plută a emis rezoluții care ilustrează viziunea comună a părților interesate cu privire la subiecte precum Regulamentul Uniunii Europene privind lemnul (EUTR) și rolul silviculturii în cadrul PAC.

Grupul de experți pentru industriile forestiere și aspecte sectoriale conexe⁵¹ și-a început activitatea în 2014, concentrându-se până în prezent asupra aspectelor referitoare la comerț, în special cu statele „învecinate”, asupra revizuirii EUTR și asupra utilizării în cascadă a biomasei.

Planul de înființare a unei Rețele europene de birouri responsabile de păduri nu s-a materializat. Cu toate acestea, prin Rețeaua europeană a inventarelor forestiere naționale

⁵⁰ https://ec.europa.eu/agriculture/forest/standing-committee/opinions_en

⁵¹ Grupul de experți pentru industriile forestiere și aspecte sectoriale conexe reunește reprezentanți ai sectorului industrial și ai statelor membre și alte părți interesate de la nivel sectorial.

(ENFIN) și prin mai multe acțiuni de cercetare susținute de UE⁵². se colaborează în vederea unei mai bune armonizări a informațiilor în domeniul forestier la nivelul Europei.

Rezultatele sondajului Eurobarometru din 2015 privind percepția publică a beneficiilor pe care le oferă pădurile⁵³ sugerează necesitatea unei mai bune comunicări cu privire la importanța pădurilor gestionate în mod durabil. Abordarea prevăzută în Strategia de comunicare a UE privind pădurile⁵⁴ oferă o bază solidă pentru a reflecta asupra modului de abordare a acestor nevoi.

Pădurile din perspectivă mondială

Strategia vizează consolidarea rolului UE în contextul eforturilor mondiale de promovare a SFM și de reducere a despăduririlor, asigurând coerența dintre politicile și angajamentele UE și cele ale statelor membre. Strategia promovează rolul pădurilor în cadrul dezvoltării durabile și combate acțiunile de despădurire și degradare a pădurilor în cadrul forurilor internaționale și în cadrul acțiunilor sale externe și de cooperare.

UE și statele membre au adoptat poziții comune pentru promovarea SFM în cadrul forurilor paneuropene (FOREST EUROPE) și internaționale [de exemplu, Forumul Națiunilor Unite pentru păduri (UNFF), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Organizația Internațională pentru Esențele de Lemn Tropical (ITTO)] din domeniul forestier, precum și în cadrul altor procese internaționale (de exemplu, Convenția ONU privind diversitatea biologică), inclusiv Agenda 2030 și obiectivele sale de dezvoltare durabilă, în special prin punerea în aplicare a Planului strategic pentru păduri al Organizației Națiunilor Unite pentru perioada 2017-2030⁵⁵. În cadrul FOREST EUROPE⁵⁶, UE analizează opțiuni pentru încheierea unui acord paneuropean privind pădurile, cu forță juridică obligatorie, care ar transpune în lege conceptul de gestionare durabilă a pădurilor și ar viza, inițial, 25 % din pădurile lumii.

Planul de acțiune FLEGT al UE constituie un răspuns relevant și inovator la provocarea exploatarea forestieră ilegală, iar punerea sa în aplicare a îmbunătățit în mod semnificativ guvernanta în sectorul forestier⁵⁷ în țările partenere. Numărul acordurilor de parteneriat

⁵² Inclusiv, de exemplu, DIABOLO, două acțiuni COST și un contract în desfășurare cu Centrul european de date privind pădurile.

⁵³ <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/69759>

⁵⁴ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/fore/publi/communication-strategy_en.pdf

⁵⁵ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N17/184/62/PDF/N1718462.pdf?OpenElement>

⁵⁶ Conferința ministerială privind protecția pădurilor în Europa (<https://foresteurope.org/>)

⁵⁷ SWD(2016) 275.

voluntar dintre UE și țările producătoare de lemn crește în mod constant⁵⁸. Primul regim de licențe FLEGT (Indonezia) a devenit operațional în 2016. Revizuirea EUTR⁵⁹ a confirmat potențialul acestui regulament în ceea ce privește combaterea exploatării forestiere ilegale și a comerțului aferent, dar și necesitatea de a se continua aplicarea uniformă și eficientă a acestui regulament; punerea sa în aplicare în perioada 2015-2017 a arătat o îmbunătățire semnificativă. În plus, un studiu privind impacturile consumului din UE asupra despăduririlor și degradării pădurilor pune în lumină această problemă complexă⁶⁰. Comisia va prezenta o nouă inițiativă pentru intensificarea acțiunilor UE împotriva despăduririlor.

Politica de dezvoltare a UE susține activitățile în domeniul forestier la nivel mondial, astfel cum sunt abordate în Planul strategic de cooperare internațională și dezvoltare pentru perioada 2016-2020, și promovează intervențiile de cooperare în domeniul economiei verzi incluzive⁶¹. Numeroase proiecte ilustrează valoarea sprijinului acordat de UE și de statele membre, în mod direct sau prin intermediul donatorilor multipli la nivel mondial, în vederea promovării SFM în întreaga lume. De asemenea, UE sprijină țările în curs de dezvoltare în cadrul planurilor naționale REDD+, precum și prin inițiative care promovează un nivel al despăduririi egal cu zero în cadrul lanțurilor de aprovizionare. De asemenea, în acordurile sale comerciale bilaterale, UE încearcă să includă dispoziții privind promovarea SFM și angajamentele de combatere a exploatării forestiere ilegale și a comerțului aferent.

Finanțarea UE pentru păduri și pentru sectorul forestier

Comisia a aliniat diversele fluxuri de finanțare ale UE pentru a sprijini obiectivele și prioritățile strategiei. PAC este principala sursă de finanțare a sectorului forestier (cheltuieli publice de 8,2 miliarde EUR), în deplină coerență și sinergie cu alte Fonduri ESI⁶², cu LIFE și cu programul-cadru de cercetare al UE.

Prioritatea pentru climă stabilită pentru fondurile UE oferă stimulente importante orientate spre promovarea acțiunilor climatice în păduri. Pe de altă parte, oportunitățile de finanțare pentru protejarea pădurilor și ameliorarea serviciilor ecosistemice nu sunt pe deplin utilizate.

⁵⁸ Au fost încheiate șase acorduri de parteneriat voluntar, iar nouă sunt în curs de negociere.

(<http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>)

⁵⁹ COM(2016) 74 final.

⁶⁰ http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm

⁶¹ <https://europa.eu/capacity4dev/file/80634/download?token=ZXMS3Cz>

⁶² De exemplu, statele membre au alocat aproape 8 miliarde EUR pentru obiectivul tematic 5 „promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor”, pentru a aborda mai multe riscuri, inclusiv incendiile forestiere.

Finanțarea totală a UE pentru activități de cercetare și inovare în sectorul forestier a crescut semnificativ (249 de proiecte au primit 615 milioane EUR în perioada 2013-2017)⁶³, sprijinind inovațiile și promovarea creșterii economice și a locurilor de muncă.

În contextul politicii de cooperare pentru dezvoltare la nivelul UE, a fost alocată suma de 235 de milioane EUR pentru perioada 2014-2020 în vederea sprijinirii activităților FLEGT și REDD+, în special în cadrul Fondului European de Dezvoltare, care sunt completate de programe de cooperare specifice la nivel național și regional, cu accent pe îmbunătățirea guvernantei și pe promovarea conservării pădurilor.

Concluzie - Progresul în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor pentru 2020

S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor pentru anul 2020. De la adoptarea sa, strategia a încadrat efectiv acțiunile UE în contextul principiilor și obiectivelor sale, facilitând coordonarea tuturor domeniilor de politică ale UE relevante pentru păduri și sectorul forestier, promovând o abordare coerentă la nivelul politicilor atât naționale, cât și internaționale, și permițând UE și statelor membre să fie principalii susținători la nivel mondial ai gestionării durabile a pădurilor.

Au fost realizate progrese importante în ceea ce privește implementarea activităților care vizează cele opt domenii prioritare ale strategiei și orientările strategice. Statele membre recunosc că strategia le influențează politicile și acțiunile inclusiv la nivel subnațional⁶⁴.

Strategia este un instrument de politică valabil care permite UE și statelor membre să abordeze numeroasele provocări și roluri ale pădurilor atunci când noile obiective de politică și priorități societale impun tot mai adesea îndeplinirea unor scopuri care, uneori, pot fi percepute ca fiind contradictorii. Cerințele societale tot mai mari în ceea ce privește pădurile, presiunile sporite și factorii de stres climatic ar putea necesita eforturi suplimentare și angajamentul tuturor actorilor relevanți în vederea intensificării coordonării, a cooperării și a implicării experților, inclusiv la nivel intersectorial, precum și între Comisie, statele membre și alte părți interesate.

Noile evoluții ale politicilor vor merita să fie urmărite cu atenția cuvenită în perioada de implementare rămasă, în scopul asigurării contribuției pădurilor la cadrul climatic și energetic (în special prin punerea în aplicare a noii legislații LULUCF și a legislației privind energia din surse regenerabile), pentru a se asigura, în același timp, adaptarea pădurilor la schimbările climatice și pentru a se respecta angajamentele UE în temeiul Acordului de la Paris. Strategia și prioritățile acesteia sunt potrivite pentru a sublinia importanța pădurilor și a politicilor UE

⁶³ Potrivit platformei tehnologice din sectorul forestier.

⁶⁴ „Gestionarea durabilă a pădurilor la nivel de regiune”. Raportul Comitetului Regiunilor, 2018.

conexe în ceea ce privește punerea în aplicare a Agendei 2030 în UE și la nivel mondial, în special prin punerea în aplicare a Planului strategic pentru păduri al Organizației Națiunilor Unite pentru perioada 2017-2030.

Continuarea punerii în aplicare a strategiei, susținută de bugetul UE, va ajuta pădurile din UE, care acoperă 40 % din suprafața teritoriului, să contribuie în mod eficace la echilibrul teritorial, la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă în zonele rurale și urbane, și va sprijini menținerea competitivității sectorului forestier și dezvoltarea bioeconomiei, protejând în același timp biodiversitatea și asigurând furnizarea de servicii ecosistemice. Pentru susținerea acestor obiective este esențială informarea societății în ceea ce privește valoarea și importanța pădurilor bine gestionate, asigurându-se astfel un sprijin societal puternic pentru gestionarea durabilă a pădurilor.